

Сьогодні – Міжнародний день прав людини

*Свобода означає абсолютне верховенство прав людини.
Франклін Рузвельт*

10 грудня святкують Міжнародний день прав людини, який було засноване 4 грудня 1950 року на засіданні Генеральної Асамблеї ООН.

Двома роками раніше ООН ухвалила Загальну декларацію прав людини, яка стала першим міжнародним документом, в якому були чітко сформульовані положення про права людини.

Головна мета Міжнародного дня прав людини – торжество в усьому світі понять свободи, безпеки й чесності людей по відношенню одне до одного. Сьогодні серед основних заходів, присвячених цьому дню, можна назвати засідання круглих столів, міжнародні конференції з питань дотримання прав людини, покази телевізійних програм відповідної тематики.

Засновники Міжнародного дня прав людини висловлювалися за розширення прав людини, активну пропаганду ідей рівноправності, соціальної відповідальності та взаємодопомоги.

У Міжнародний день прав людини зазвичай згадують про механізми досягнення безпеки в суспільстві й зусиллях світового співтовариства щодо виховання підростаючих поколінь у дусі дотримання прав людини.

У Загальній декларації прав людини задекларовано наступні принципи: рівність людей: усі люди народжуються вільними та рівними в правах, незалежно від раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії тощо; право кожного на життя, свободу та особисту недоторканість; заборона рабства и торгівлі людьми; заборона катувань або жорстокого поводження; право кожного на правосуб'єктність; рівність усіх перед законом; право на звернення до суду; заборона самовільних арештів; презумпція невинності та заборона зворотної сили карного закону; право на свободу пересувань та вибір місця мешкання; право на громадянство; право на шлюб; право володіти майном; право на свободу переконань; право на мирні збори; право на участь в управлінні громадськими та державними справами; право на працю тощо.

Загальна декларація прав людини спонукала людство до розробки та укладення численних конвенцій, декларацій та протоколів з прав людини: у 1948 р. було ухвалено Конвенцію про попередження злочину геноциду та покарання за нього, в 1949 р. – Женевські конвенції про захист прав людини під час збройних конфліктів, 1950 р. – Європейську Конвенцію захисту прав людини та основних свобод, 1959 – Декларацію прав дитини, в 1966 р. – пакти про права людини тощо. Також було створено різноманітні установи та посади для більш об'єктивного дотримання державами прав людини – Комісія ООН з прав людини та Уповноважений з прав людини.

Від 1950 року, цього дня у світі й відзначаючи Міжнародний День прав людини, проводиться пленарне засідання ООН і всесвітня організація відзначає тих, хто зробив вагомий внесок у захист людських прав і свобод, а Норвезькій Нобелівський комітет в Осло вручає 10 грудня Нобелівську нагороду миру.